

Sygn. akt I C 620/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2017r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Łukasz Zamojski

Protokolant: Anna Klois

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 roku w Gliwicach

na rozprawie sprawy z powództwa **G. W.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Uslugowemu (...) w G.**

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Łukasz Zamojski

Sygn. akt I C 620/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 kwietnia 2015 r. (data wpływu do Sądu) G. W. wniosła o zasądzenie od pozwanej Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Uslugowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwot:

- 2 000 zł tytułem odszkodowania w związku z poniesionymi kosztami leczenia i utraconych zarobków wraz z odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty,
- 8 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę psychiczną i fizyczną wraz z odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty do dnia zapłaty.

Nadto, powódka wniosła o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

Uzasadniając swoje żądanie powódka wskazała, że w dniu 30 grudnia 2014 r. około godziny 15:40 na rogu ulicy (...) w G. poślizgnęła się i upadła na zaśnieżonym chodniku. Świadkiem zdarzenia był A. M., który pomógł jej wstać. Powódka upadła na lewą rękę – ból nasilił się następnego dnia po upadku. W Szpitalu nr (...) w G. stwierdzono złamanie lewej ręki. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu, tj. zarządcy nieruchomości, przy której doszło do zdarzenia, który zakwestionował swoją winę i odmówił wypłaty żądanego świadczenia. Roszczenie powódki jest oparte na podstawie art. 415 i nast. k.c. w zw. z art. 5 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na chodnikach wzdłuż nieruchomości. Powódka podniosła, iż w dniu zdarzenia chodnik nie był w pełni odśnieżony ani pospany, pomimo niekorzystnych warunków meteorologicznych.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Gliwicach zwolnił powódkę od opłaty od pozwu ponad kwotę 200 zł i oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałym zakresie oraz oddalił wniosek powódki o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu podniosła, że obowiązek zimowego utrzymania chodników wzdłuż nieruchomości spoczywa na ich właścicielach, co potwierdza treść art. 5 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulamin w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta G.. Dalej, pozwana wskazała, że właścicielem przedmiotowej nieruchomości jest Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Miasta G.. Pozwana zaznaczyła również, że wobec tego, iż chodniki w ciągu ulic (...) są przeznaczone do odpłatnego parkowania pojazdów, obowiązek odśnieżania spoczywa na zarządcy drogi, którym prawdopodobnie jest Gmina G.. Niezależnie od powyższego osoby zatrudniane przez pozwaną w dniu 30 grudnia 2014 r. wypełniły ciężący na nich obowiązek odśnieżenia chodnika oraz posypały go środkiem zapobiegającym śliskości. Zatem pomimo braku normatywnego obowiązku, pozwana dołożyła należytej staranności, aby doprowadzić chodnik do stanu umożliwiającego bezpieczne poruszanie się pieszych. Nadto, pozwana nie posiada informacji, aby jakikolwiek inny pieszy zgłaszał roszczenia czy pretensje do stanu chodnika.

Pismem procesowym z dnia 22 listopada 2016 r. podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie powódka wniosła o przypozwanie do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta G.. Powódka zaznaczyła, iż posypywanie paiskiem chodnika z solą w dniu zdarzenia miało miejsce tylko raz w godzinach rannych, a tymczasem zdarzenie z udziałem powódki miało miejsce w godzinach popołudniowych, a zatem nawet drobny opad śniegu w połączeniu z mrozem mógł spowodować ponownie śliskość nawierzchni chodnika.

Na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 r. pełnomocnik pozwanej spółki wskazał, że pozwana nie jest właścicielem budynku przy ulicy (...), ani zarządcą tego budynku, status prawny tego budynku jest złożony- uprzednio budynek ten był w zarządzie i użytkowaniu przedsiębiorstwa państwowego o nazwie (...). Według wiedzy pełnomocnika nieruchomość nie miała założonej księgi wieczystej. Gospodarowanie lokalami odbywało się poprzez zawieranie umów najmu przez przedsiębiorstwo państwowe z poszczególnymi podmiotami. Przedsiębiorstwo państwowe przestało istnieć, natomiast podmioty zajmujące poszczególne lokale pozostały w nich. Skarb Państwa w 2007 albo 2008 roku zorientował się, że jest właścicielem nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, więc przeprowadził procedurę, która zakończyła się ujawnieniem właściciela w księdze. W tej chwili Skarb Państwa jest właścicielem tej posesji. W tym budynku zajmuje pomieszczenia duża liczba podmiotów.

Pismem procesowym z dnia 22 lutego 2017 r. powódka cofnęła wniosek o przypozwane do sprawy w charakterze interwenienta Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Właścicielem gruntu oraz nieruchomości budynkowej posadowionej w G. przy ulicy (...) jest Skarb Państwa – Prezydent Miasta G.. W tym budynku znajduje się wiele pomieszczeń biurowych.

Pozwana spółka jest jednym z podmiotów wynajmujących pomieszczenia biurowe znajdujące się w przedmiotowej nieruchomości budynkowej.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: odpis księgi wieczystej (...) k. 79-83 /

W dniu 30 grudnia 2014 r. około godziny 15:40 G. W. w G. idąc chodnikiem przy ulicy (...), skręcając w ulicę (...) upadła i uderzyła lewą ręką w chodnik. Świadkiem zdarzenia był A. M., który pomógł jej wstać – zeznał on, że chodnik w tym miejscu był śliski, oblodzony, była gołoledź.

/dowód: zeznania powódki k.108, zeznania świadka A. M. k. 98-98v/

W nocy z 29 na 30 grudnia 2014 r. wysokość pokrywy śnieżnej dla rejonu G. wynosiła 1 cm, maksymalna temperatura wynosiła – 5,9 °C, zaś minimalna –14 °C, odnotowano opady śnieg, a wilgotność powietrza utrzymywała się na poziomie 78%. Odnotowano występowanie szronu i zamglenia.

/dowód: pismo z dn. 5.03.2015r. k. 14-15, dokumentacja fotograficzna k. 16/

W dniu 31 grudnia 2014 r. powódka udała się do Szpitala (...)z przychodnią (...) w G., gdzie rozpoznano skręcenie nadgarstka lewego oraz podejrzenie złamania kości łódeczkowatej lewej. Zastosowano leczenie przez utrzymanie unieruchomienia w szynie gipsowej, wyższe ułożenie kończyny, zażywanie leku A., przyjmowane doraźnie leków przeciwbólowych, chłodne okłady na okolice urazu oraz kontrole w (...).

Po około dwóch tygodniach usztywnienia ręki w szynie gipsowej zamieniono ją na ortezę, którą zdjęto po około dwóch miesiącach. Wówczas skierowano powódkę na rehabilitację, którą odbywała przez półtora roku.

Po wypadku powódka wymagała pomocy osób trzecich.

Na skutek wypadku powódka nadal odczuwa ból ręki, w szczególności przy podnoszeniu cięższych przedmiotów czy na zmianę pogody.

/dowód: dokumentacja medyczna k. 4-8, zeznania powódki k. 108-108v/

Pismem z dnia 30 grudnia 2014 r. powódka zgłosiła przedmiotowe zdarzenie zarządcy nieruchomości położonej przy ulicy (...) w G.. Pozwany odmówił uznania roszczenia powódki i przyznania jej odszkodowania i zadośćuczynienia w związku ze zdarzeniem z dnia 30 grudnia 2014 r. W uzasadnieniu podał, iż obecnie w księdze wieczystej jako właściciel przedmiotowej nieruchomości widnieje Skarb Państwa, na którym zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ciąży obowiązek utrzymania czystości i porządku przez m.in. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości.

/dowód: zgłoszenie k. 9, korespondencja stron k. 10-13/

Zgodnie z § 4 z Regulaminu w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta G. przyjętego mocą Uchwały Nr XXVIII/513/2012 Rady Miejskiej w G. z dnia 13 grudnia 2012 r., do obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego należy:

1. odgarnięcie i sprzymowanie zgarniętego śniegu i lodu w miejsce nie powodujące zakłóceń w ruchu pieszych lub pojazdów;
2. usuwanie sopli lodowych i nawisów śniegu z dachów i gzymsów budynków niezwłocznie po ich pojawieniu się;
3. w przypadku oblodzenia należy podjąć działania usuwające lub co najmniej ograniczające śliskość części nieruchomości służących do użytku publicznego. Środki użyte do tych celów należy usunąć z chodnika niezwłocznie po ustaniu przyczyn ich zastosowania.

/dowód: uchwała Rady Miejskiej w G. k. 70-78/

K. K., zatrudniona przez pozwanego jako pracownik portierni, podczas nocnej zmiany z 29 na 30 grudnia 2014 r., która trwała od godziny 18:30 do 6:30, posypała piaskiem i solą chodnik od strony ulicy (...). Osoby pracujące jako pracownicy portierni w razie stwierdzenia, iż chodnik przed budynkiem sprawia wrażenie śliskiego, posypują go piaskiem i solą. Czynność ta nie stanowi obowiązku tych pracowników.

/dowód: zeszyt służby k. 101-102, zeznania świadka H. D. k. 99, zeznania świadka K. K. k. 98V, wpis w zeszycie służby k. 102/

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd na podstawie okoliczności bezspornych, wymienionych powyżej dowodów z dokumentów, zeznań powódki oraz zeznań wskazanych powyżej świadków.

Zarówno treść dokumentów, które stanowiły podstawę ustalenia stanu faktycznego sprawy, jak i ich autentyczność nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. W zakresie przedłożonej dokumentacji fotograficznej Sąd nie dał wiary, iż odzwierciedla ona stan przedmiotowego chodnika w dniu zdarzenia albowiem została ona wykonana w innej dacie.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki oraz wskazanym świadkom w części, w jakiej zeznania te okazały się przydatne dla ustalenia okoliczności przebiegu zdarzenia, okoliczności towarzyszących wypadkowi oraz skutkom tego wypadku, a także okoliczności stanu chodnika wzdłuż nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...) i skrzyżowania z ulicą (...) oraz wykonania w tym dniu czynności związanych z jego odśnieżaniem i posypaniem. Sąd ustalił przebieg zdarzenia z dnia 30 grudnia 2014 roku oraz miejsce, w którym do niego doszło w oparciu o zeznania powódki oraz świadka A. M.. W ocenie Sądu świadek A. M. zeznawał szczerze, logicznie, nie konfabulując. W zakresie zaistnienia zdarzenia zeznania te wzajemnie uzupełniają się i potwierdzają z zeznaniami powódki. Świadek był bezpośrednio przy zdarzeniu i posiadał najlepszą wiedzę dotyczącą samego faktu jego zaistnienia.

Zeznania świadków K. K. i H. D., Sąd uznał za wiarygodne w części w której świadkowie ci zeznali, że posypywanie chodników nie należy do ich obowiązków służbowych ale mimo to świadkowie wykonują te czynności. Sąd nie dał wiary świadkom w tej części, w której wskazują, że chodnik przy portierni jest zawsze posypany i odśnieżony niezależnie od pory dnia czy nocy. W tej części zeznania świadków były sprzeczne z zeznaniami świadka A. M. oraz z zeznaniami powódki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 1996 Nr 132 poz. 622) przez właścicieli nieruchomości należy rozumieć także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością. Z brzmienia tego przepisu wynika wprost, że za właściciela nieruchomości w/w ustawa uznaje każdy podmiot, który włada nieruchomością tj. wyodrębnionym gruntem i związanym z nim trwale budynkiem - na podstawie prawa własności, współwłasności, wieczystego użytkowania, zarządu i użytkowania (tzw. trwały zarząd i użytkowanie to władztwo nad nieruchomościami Skarbu Państwa lub gminy uregulowane przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami), a także ewentualnie na podstawie stosunku obligacyjnego (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 27 marca 2014, sygn. I SA/Sz 1291/13). Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt. 4 cytowanej ustawy właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez: uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych. Podobny zapis przewiduje § 4 z Regulaminu w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta G. przyjętego mocą Uchwały Nr XXVIII/513/2012 Rady Miejskiej w G. z dnia 13 grudnia 2012 r.

W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że właścicielem przedmiotowej nieruchomości jest Skarb Państwa – Prezydent Miasta G., natomiast pozwana spółka jest jedynie jednym z wielu podmiotów wynajmujących pomieszczenia biurowe w budynku posadowionym w G. przy ulicy (...). Wobec powyższego ewentualne roszczenia w związku ze zdarzeniem z dnia 30 grudnia 2014 r. powinny być kierowane do właściciela przedmiotowej nieruchomości.

W ocenie Sądu nie wykazano, aby pozwana spółka posiadała legitymację bierną do występowania w niniejszym postępowaniu, albowiem nie włada ona całością przedmiotowej nieruchomości jak właściciel w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt. 4 ustawy o utrzymanie czystości i porządku w gminach.

Należy zaznaczyć, że Sądowi są znane poglądy prezentowane przez niektórych przedstawicieli doktryny, w myśl których najemca lub dzierżawca jest odpowiedzialny za odśnieżanie nieruchomości. W ocenie Sądu w przepisie art. 5 ust. 1 pkt. 4 cytowanej ustawy może jednak chodzić co najwyżej o podmiot wynajmujący całą bądź dzierżawiący nieruchomość od właściciela i przez to władający całą taką nieruchomością, - co w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi.

Na marginesie należy wskazać, że powódka nie wykazała w rozumieniu art. 6 k.c., że w wyniku zdarzenia poniosła szkodę materialną w kwocie 2000 zł.

Należy również podkreślić, że obowiązek utrzymania należytego stanu nieruchomości nie ma charakteru absolutnego. Obowiązek ten winien być utrzymany w rozsądnych i racjonalnych granicach. Nie jest możliwym całkowita eliminacja negatywnych zjawisk, o czym winni pamiętać uczestnicy ruchu drogowego, w tym także piesi. Brak jest podstaw do wymagania nawet od osób zawodowo trudniących się utrzymaniem czystości obiektów zagwarantowania w każdej chwili czystej i bezpiecznej nawierzchni przeznaczonych do poruszania się. Dla określenia zakresu obowiązków, a przez to i odpowiedzialności tego rodzaju podmiotów koniecznym jest kierowanie się zasadami racjonalnego rozumowania. Wystąpienie na drodze jakiegokolwiek zdarzenia stwarzającego niebezpieczeństwo w ruchu nie zawsze jest normalnym następstwem zawinionego zaniechania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono (pkt 2 sentencji wyroku) w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014, poz. 1025 – j.t.), obciążając nimi powódkę jako przegrywającą spór w całości. Zasądzeniu od powódki na rzecz pozwanego podlegały koszty zastępstwa procesowego świadczonego na rzecz pozwanej w kwocie 1.200 zł, ustalone w oparciu o przepis § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz opłata od złożenia dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Należy zaznaczyć, że pełnomocnik pozwanej zmodyfikował swoje pierwotne stanowisko zajęte w postępowaniu, w którym początkowo nie domagał się zasądzenia od powódki gdyby ta przegrała proces kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik pozwanej podkreślił, że powódka podczas kolejnych rozpraw świadomie i z rozeznaniem podtrzymała swoje opisane w pozwie żądanie, mimo wyraźnie zawartego w odpowiedzi na pozew zarzutu braku legitymacji procesowej biernej.

SSR Łukasz Zamojski